

ความพร้อมของกิจการในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ: กรณีศึกษา ผู้ส่งออกข้าวหอมมะลิ จังหวัดยโสธร

COMPANY READINESS TO INTERNATIONALIZATION: CASE STUDY OF THAI HOM MALI RICE'S EXPORTERS IN YASOTHON PROVINCE

ศราวุธ แก่นแก้ว* และ นวลฉวี แสงชัย**

Sarawut kaenkaew and Nuanchawee Sangchai

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของกิจการของผู้ส่งออกข้าวหอมมะลิในจังหวัดยโสธร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการส่งออกข้าวหอมมะลิทั้งหมดในเขตพื้นที่จังหวัดยโสธร จำนวน 49 ราย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามไปประมวลผลโดยใช้เครื่องมือ CORE™ ในการคำนวณผลลัพธ์ระดับความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการส่งออกข้าวหอมมะลิในจังหวัดยโสธรมีระดับความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) และเมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ผู้ประกอบการส่งออกข้าวหอมมะลิในจังหวัดยโสธร มีค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านแรงจูงใจในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.74$) มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางได้แก่ ความมุ่งมั่นของผู้ประกอบการและผู้บริหารระดับสูง ($\bar{X} = 3.45$) ความสามารถในการแข่งขันภายในประเทศ ($\bar{X} = 3.44$) ทักษะ ความรู้ และทรัพยากรขององค์กร ($\bar{X} = 3.23$) มาตรฐานผลิตภัณฑ์ข้าวหอมมะลิในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.23$) และประสบการณ์และการฝึกอบรม ($\bar{X} = 3.05$)

คำสำคัญ: ข้าวหอมมะลิ การส่งออก ความพร้อมของกิจการ

Abstract

This research project, adopt quantitative method, has a purpose of studied the company readiness to internationalization: exporters of THAI HOM MALI RICE in Yasothon Province. Using the questionnaire as a tool for a data collecting, a sample group was 49 totals of exporters in Yasothon Province for descriptive statistics analyzed by using a frequency, percentage, average, and standard deviation.

* วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

The result demonstrated that the organizations which operate THAI HOM MALI RICE in Yasothon Province has readiness to internationalization in moderate level ($\bar{X} = 3.35$) and when considering readiness's level of organization divided by aspect of factors showed that entrepreneur's motivation has a high level of readiness to internationalization ($\bar{X} = 3.74$) followed by the entrepreneur's commitment ($\bar{X} = 3.45$), organization domestic competitiveness ($\bar{X} = 3.44$), organization's skill knowledge and resource ($\bar{X} = 3.23$), internationalization standard of product ($\bar{X} = 3.23$), and experience and training ($\bar{X} = 3.05$)

Key Words: RICE EXPORT, COMPANY READINESS

บทนำ

สำหรับประเทศไทยนั้น ข้าว มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตคนไทย รวมทั้งเป็นหนึ่งในสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศ เป็นพืชเศรษฐกิจที่อยู่คู่คนไทยมาอย่างยาวนาน มีการเพาะปลูกอยู่ทุกภาคส่วนของประเทศ และเป็นทั้งอาหารหลักของประชากรและสินค้าส่งออก นำเงินตราเข้าสู่ประเทศปีละหลายหมื่นล้านบาท เนื่องจากข้าวของประเทศไทยเป็นข้าวคุณภาพที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในตลาดต่างประเทศ ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการในการขับเคลื่อนการพัฒนาข้าวไทยให้มีความก้าวหน้าอย่างยั่งยืน รัฐบาลตั้งเป้าหมายที่จะเป็นศูนย์กลางการค้าและการส่งออกข้าวที่สามารถตอบสนองความต้องการของทุกระดับคุณภาพและทุกระดับราคาในตลาดโลก โดยให้ภาคเอกชนเป็นผู้ขับเคลื่อนหลัก และภาครัฐทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและกำกับดูแล เพื่อรักษาความเป็นธรรมทางการค้าและการแข่งขันอย่างเสรีตามกลไกตลาด ตลอดจนร่วมมือกับผู้ประกอบการรายใหญ่ในการช่วยเหลือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถเข้าสู่ตลาดต่างประเทศได้ โดยกำหนดเป็นเป้าหมายพื้นฐานให้ไทยเป็นผู้นำการค้าข้าวในตลาดโลก ผ่านการพัฒนาตลาดให้มีประสิทธิภาพโดยแสวงหาความร่วมมือกับอาเซียน เพื่อสร้างความสมดุลให้กับทุกภาคส่วนทั้งภาคการผลิตและภาคการค้า (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, ม.ป.ป.)

โดยจังหวัดยโสธรมีพื้นที่ทั้งหมด 2,600,902 ไร่ เป็นพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร 1,917,515.58 ไร่ หรือร้อยละ 73.2 แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา 1,529,344 ไร่ หรือร้อยละ 79.6 ของพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร ซึ่งเพาะปลูกข้าวหอมมะลิ และเป็นหลักและสามารถผลิตข้าวที่มีคุณภาพสูงเพื่อทำการส่งออกไปขายยังต่างประเทศ โดยมีความบริสุทธิ์ของสายพันธุ์ตามมาตรฐานของกระทรวงพาณิชย์ที่ร้อยละ 96 - 98 (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดยโสธร, 2558) ด้านองค์กรธุรกิจที่ดำเนินธุรกิจข้าวหอมมะลิในจังหวัดยโสธร ได้แก่ กิจการโรงสีเอกชน และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนซึ่งทำการผลิตและแปรรูปข้าวหอมมะลิในรูปแบบเกษตรอินทรีย์ โดยดำเนินการส่งออกในปัจจุบันนั้นต้องดำเนินการส่งออกผ่าน

ตัวกลางหลายระดับ และมีความซับซ้อนในการดำเนินงาน ทำให้ธุรกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องดังกล่าวต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจส่งออก

โดยการที่องค์กรธุรกิจในพื้นที่จังหวัดโยธธจะประสบความสำเร็จในการส่งออกข้าวหอมมะลิไปยังตลาดต่างประเทศ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการต้องมีความตื่นตัวในการพัฒนากลยุทธ์การตลาดใหม่ ๆ และการเตรียมพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขัน รวมไปถึงความพร้อมของกิจการในการรับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการส่งออก ดังนั้นพื้นฐานที่กิจการต้องดำเนินการเป็นอันดับแรกคือการประเมินความพร้อมของกิจการในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างความพร้อมให้แก่ผู้ประกอบการส่งออกข้าวหอมมะลิในเขตพื้นที่จังหวัดโยธธ และหน่วยงานของภาครัฐในการส่งเสริมความเข้มแข็งของธุรกิจชุมชนให้มีประสิทธิภาพโดยรวมสูงสุด ก่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศไทยในการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการดำเนินการส่งออกข้าวหอมมะลิในจังหวัดโยธธ
2. เพื่อประเมินความพร้อมของกิจการในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ: กรณีศึกษา ผู้ส่งออกข้าวหอมมะลิจังหวัดโยธธ
3. เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ: กรณีศึกษา ผู้ส่งออกข้าวหอมมะลิจังหวัดโยธธ

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การประเมินความพร้อมของธุรกิจในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ ถือเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานที่กิจการควรกระทำ โดยควรประเมินถึงจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเองก่อน เพื่อให้ทราบถึงระดับความสามารถในการแข่งขัน และความพร้อมในการปรับเปลี่ยนเพื่อเข้าสู่ตลาดเป้าหมายในต่างประเทศ ในตัวอย่างเช่น หากลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการผลิตของกิจการมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดภายในประเทศที่เข้าไปทำธุรกิจ บริษัทมีความพร้อมในการในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวหรือไม่ (ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ, 2555)

ผู้บริหารที่ดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศต้องเข้าใจถึงความสามารถ ทักษะ และความชำนาญในการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศขององค์กร การวางเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการดำเนินธุรกิจในระดับสากล รวมถึงศักยภาพของหน่วยสนับสนุนต่าง ๆ ได้แก่ วัฒนธรรมขององค์กรซึ่งถือเป็นแกนหลักเนื่องจาก ผู้บริหารรวมถึงบุคลากรในองค์กรต้องมีแรงจูงใจและความมุ่งมั่นที่ต้องการขับเคลื่อนและขยายขอบเขตของธุรกิจจากระดับท้องถิ่นไปสู่ระดับนานาชาติ นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องพิจารณาถึงโอกาสและภัยคุกคามของการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ โดยการค้นคว้าเพื่อให้ทราบถึงสิ่งกีดขวางหรือมาตรการต่าง ๆ ทั้งมาตรการที่ใช้ภาษีและไม่ใช้ภาษี การทราบความต้องการและรสนิยมของผู้บริโภคในตลาดเป้าหมายอย่างแท้จริง ลักษณะการแข่งขันในตลาดของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ รวมถึงความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าดำเนินธุรกิจในตลาดต่างประเทศได้ (Tamer Cavausgil and

Shaoming Zou, 1993) เพื่อเป็นการหาคำตอบให้แก่คำถามเหล่านี้ ผู้บริหารอาจประยุกต์ใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์และประเมินความพร้อมขององค์กรธุรกิจในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ ที่เรียกโดยย่อว่า “CORE™” (COmpany Readiness to Export) ที่พัฒนาโดย Tamer Cavusgil มาช่วยในการวิเคราะห์ได้ (Michigan State University, 2010) โดย CORE™ เป็นเครื่องมือเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการประเมินสถานการณ์ความพร้อมของธุรกิจในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ แสดงเป็นรายงานให้ทราบถึงระดับความสามารถในการแข่งขันและความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ ในองค์ประกอบของคุณลักษณะต่าง ๆ 6 ประการ ได้แก่

(1) ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจภายในประเทศ

โดย Cavusgil, Knight, and Reisenberger (2008) ได้กล่าวว่า การที่องค์กรประสบความสำเร็จในการแข่งขันภายในประเทศจะทำให้เกิดแรงผลักดันในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศได้รวดเร็วขึ้น

นอกจากนี้ Burpitt and Rondinelli (2000) ยังมีแนวคิดที่ว่า ระเบียบข้อขาย รายได้ และผลกำไร การเติบโตขององค์กร การประสบความสำเร็จในการดำเนินการตลาดภายในประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างโอกาสในการที่องค์กรจะประสบความสำเร็จในธุรกิจระหว่างประเทศมากขึ้น

และ Yip, Biscarri and Monti (1999) มีแนวคิดว่าการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งผลการดำเนินงานสามารถกล่าวได้ถึงการศึกษาภาพในด้านการวางแผนกลยุทธ์ แรงขับเคลื่อนในการดำเนินงาน การวิจัยทางการตลาด ตำแหน่งทางการตลาด การวางแผนแก้ไขปัญหา และความพร้อมของทรัพยากร

(2) แรงจูงใจในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ

แรงจูงใจในการดำเนินธุรกิจเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ เกิดจากแรงกระตุ้นหรือแรงผลักดันจากการที่บริษัทต้องการพัฒนาความรู้ เทคโนโลยี และศักยภาพทางธุรกิจให้เหนือกว่าคู่แข่ง ก้าวไปสู่ตลาดต่างประเทศก่อนคู่แข่ง และใช้กำลังการผลิตที่เหลืออยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และขยายขอบเขตการขายไปยังตลาดต่างประเทศให้กิจการมียอดขายเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดการใช้กำลังการผลิตซึ่งมีผลต่อต้นทุนการผลิตต่อหน่วยที่ลดลง ทำให้เกิดข้อได้เปรียบทางด้านราคาขายและเป็นประโยชน์ต่อการแข่งขัน (Bartlett and Ghoshal, 2000) กล่าวว่า แรงจูงใจในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศจะขับเคลื่อนด้วยรูปแบบทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการพัฒนาทางสังคม วัฒนธรรม ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่ส่งผลให้บริษัทต้องดำเนินธุรกิจเข้าสู่ตลาดต่างประเทศเพื่อความอยู่รอดในการดำเนินธุรกิจและลดความเสี่ยงจากการดำเนินงานแค่เพียงแห่งเดียว

(3) ความมุ่งมั่นของเจ้าของหรือผู้บริหารระดับสูง

โดย Manolova, Edelman, and Greene (2002) มีแนวคิดว่า ผู้ประกอบการในกิจการที่มีการดำเนินธุรกิจเข้าสู่ตลาดต่างประเทศมีการรับรู้สภาพแวดล้อมเชิงบวกมากกว่าผู้ประกอบการของกิจการที่ยังไม่เข้าสู่การดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ

Mehran and Moini (1999) ได้ทำการวัดทัศนคติของผู้บริหารเกี่ยวกับความเสี่ยงและผลกำไรในการส่งออก โดยมีข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยว่าระดับผลงานที่ผู้ประกอบการธุรกิจส่งออกนั้น

สามารถเติบโตและทำกำไรจะถูกจำกัดไว้จนกว่าพวกเขาจะทราบถึงสภาวะการณ์ของการส่งออกในปัจจุบันหรือมีประสบการณ์ด้านการส่งออก นอกจากนี้ ผู้ประกอบการที่มีความยินดีที่จะเป็นผู้รับความเสี่ยง มีแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อการสนับสนุนโอกาสในการส่งออกและสามารถกลายเป็นผู้ส่งออกอย่างเต็มตัวมากกว่าผู้ประกอบการที่ไม่ยินดีรับความเสี่ยง (Leonidou, Katsikikas, and Piercy, 1998) โดยเมื่อบริษัทดำเนินธุรกิจเข้าสู่ตลาดต่างประเทศจะต้องพบกับความเสี่ยงที่หลากหลาย อาทิ ความเสี่ยงทางด้านกายภาพ สังคม การเมือง และการเงินที่สามารถขัดขวางการเข้าสู่ธุรกิจระหว่างประเทศ

(4) ความพร้อมของสินค้าหรือบริการสำหรับตลาดต่างประเทศ

โดย Holm-Olsen (2008) กล่าวว่า การทราบถึงข้อได้เปรียบเสียเปรียบทางผลิตภัณฑ์จะส่งผลให้รู้ถึงจุดที่ควรพัฒนาและปรับปรุงให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพมาตรฐาน ให้เกิดความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น ซึ่งการมีความรู้ในด้านปัจจัยเฉพาะที่ส่งผลต่อตัวผลิตภัณฑ์นั้น เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างโอกาสของการประสบความสำเร็จในการส่งออก

และ Dimitratos and Emmanuella (2003) ได้มีแนวคิดที่ว่า บริษัทที่ประสบความสำเร็จในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ จะมีความโดดเด่นในด้านนวัตกรรม ความมุ่งมั่นในการพัฒนา และการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการให้มีความโดดเด่น มีมาตรฐานและเอกลักษณ์เฉพาะตัวในการขายในตลาดต่างประเทศ

(5) ทักษะ ความรู้ และทรัพยากรขององค์กร

Momolava et al. (2002) กล่าวว่า ทักษะ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สะสมได้มาจากการดำเนินงานกับองค์กรธุรกิจระหว่างประเทศ และการรับรู้สภาพแวดล้อมเป็นรากฐานที่สำคัญที่สามารถช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ

Westhead, Wright, and Ucbasaran (2001) มีแนวคิดที่ว่า ผู้ประกอบการของ บริษัท จำเป็นต้องมีการจัดสรรทรัพยากรโดยการใช้ Management Know How (ความสามารถในการจัดการความรู้) คือทักษะและความเชี่ยวชาญที่ได้รับการพัฒนาในช่วงเวลาจากการจัดการภายในองค์กร และความสามารถในการสรรหาคู่ค้าที่เหมาะสม นวัตกรรมและที่ปรึกษา สามารถช่วยในการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ที่บริษัทต้องการ จะส่งผลให้บริษัทที่มีความสามารถทางการจัดการที่หลากหลายสามารถพัฒนาด้านทรัพยากรได้เป็นอย่างดี ทำให้เป็นไปตามกลยุทธ์ในการแข่งขัน และสามารถเพิ่มโอกาสในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศได้มากขึ้น

Carpenters et al. (2000) มีแนวคิดที่ว่า ความรู้ที่บุคคลได้รับในหน้าที่ระหว่างการทำงานในต่างประเทศเป็นการเพิ่มโอกาสให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายทางการค้าระหว่างประเทศ ความเสี่ยงที่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยน ความสามารถในการเข้าถึงวัฒนธรรมของชาติอื่น ๆ และเครือข่ายระหว่างประเทศของเพื่อนร่วมงานระดับมืออาชีพภายนอกบริษัท โดยความรู้ดังกล่าวสามารถเพิ่มระดับความพร้อม ความสามารถ และทักษะในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศได้มากขึ้น นอกจากนี้ (Morosini and Shane, 1998) ยังมีแนวคิดที่ว่า ความรู้และประสบการณ์ที่เคยได้รับจากการทำงานในต่างประเทศ

เป็นประสบการณ์สำคัญที่สามารถเอาชนะอุปสรรคและปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างด้านภาษา ด้านวัฒนธรรม ด้านกฎหมาย และในการดำเนินธุรกิจ

(6) ประสบการณ์และการฝึกอบรม

Athanassiou and Night (2000) มีแนวคิดที่ว่า ปัจจัยของศักยภาพที่สำคัญต่อความสามารถในการสร้างความแตกต่างขององค์กรในด้านความสัมพันธ์ของแนวโน้มการส่งออก การแข่งขัน การพัฒนา และการดำเนินงาน อันเกิดจากผู้บริหารนั้นได้รับความรู้จากการดำเนินชีวิตในต่างประเทศ ผู้ประกอบการจะรับวัฒนธรรมต่างชาติจากการอยู่อาศัยในต่างประเทศ การทำงานหรือท่องเที่ยวในต่างประเทศ ที่สามารถเพิ่มประสบการณ์ในความเป็นนานาชาติของวัฒนธรรมในประเทศนั้น ๆ และ (Rao, 1977) ยังมีแนวคิดที่ว่า ประสบการณ์จากการเดินทางไปยังต่างประเทศ สามารถทำให้เรามองเห็นสิ่งที่สำคัญสำคัญเกี่ยวกับโอกาสทางการตลาดในต่างประเทศ อาทิ ทราบถึงวิธีการเอาชนะอุปสรรคและปัญหาที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ

Leonidou et al. (1998) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ในต่างประเทศและระดับบริษัทที่มีส่วนร่วมในตลาดการส่งออกจำนวน 17 ตัวอย่าง ผลการศึกษา รายงานว่าใน 6 ตัวอย่าง พบว่าผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ด้านการส่งออกมีประสบการณ์ในต่างประเทศมากกว่าผู้ประกอบการที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจการส่งออก

และ Simmonds and Smith (1968) กล่าวว่า ผู้ประกอบการที่มีความพร้อมรับมือกับแนวโน้มในการส่งออกอยู่ตลอด คือผู้ประกอบการที่เคยได้รับประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศมาเป็นอย่างดี

จากที่กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า นักการศึกษาทางธุรกิจระหว่างประเทศมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นอย่างดีว่า ปัจจัยทั้ง 6 ด้านนี้ เป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้ประกอบการควรประเมินความพร้อมขององค์กรในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) ข้อมูลการดำเนินธุรกิจของกิจการ และ (3) ความพร้อมของกิจการในการดำเนินการส่งออก โดยมีข้อคำถามที่ได้จากการประยุกต์ใช้เครื่องมือ CORE™ ที่พัฒนาโดย Tamer Cavusgil ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการส่งออกข้าวหอมมะลิในเขตพื้นที่จังหวัดยโสธร จำนวน 49 ราย (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดยโสธร, 2558) คิดเป็นจำนวนทั้งหมดของประชากร โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาเพื่อตรวจสอบรายละเอียด ความถูกต้องสมบูรณ์และครอบคลุมเนื้อหาข้อคำถามทุกข้อ เพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence: IOC) ค่า IOC เท่ากับ .93 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบตัดขวาง (Cross-Sectional Studied) คือการเก็บรวบรวมในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้รับ ทำ

การตรวจสอบความสมบูรณ์ แปลงข้อมูล และลงรหัสทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows Version 17 (Statistical Package for the Social Sciences) โดยการหาค่าสรุปข้อมูลด้วยการใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายรายละเอียดข้อมูลในการศึกษาระดับความพร้อมของกิจการในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ โดยการประเมินระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบกิจการ โดยมีเกณฑ์แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

- 1.00 – 1.49 แปลว่า มีความพร้อมน้อยที่สุด
- 1.50 – 2.49 แปลว่า มีความพร้อมน้อย
- 2.50 – 3.49 แปลว่า มีความพร้อมปานกลาง
- 3.50 – 4.49 แปลว่า มีความพร้อมมาก
- 4.50 – 5.00 แปลว่า มีความพร้อมมากที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพทั่วไปของการดำเนินการส่งออกข้าวหอมมะลิในจังหวัดยโสธร พบว่า ลักษณะกิจการของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นวิสาหกิจชุมชน จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 59.18 รองลงมาได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.49 บริษัทจำกัด จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.24 และเจ้าของรายเดียว จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.08 สถานประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงานต่ำกว่า 10 คน จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาได้แก่ 11-20 คน จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.57 มากกว่า 30 คน จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.33 และ 21-30 คน จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.24 สถานประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ดำเนินการส่งออกน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.90 รองลงมาได้แก่ 6-10 ปี จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.57 11-15 ปี จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.37 และมากกว่า 15 ปี จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.16 กิจการของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ส่งออกสินค้าผ่านนายหน้าภายในประเทศ จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.96 รองลงมาได้แก่ ขายสินค้าผ่านการติดต่อประสานงานจากภาครัฐ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.04 กิจการของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดส่งออกข้าวหอมมะลิในลักษณะข้าวขาวเป็นหลัก จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีการจัดหาข้าวหอมมะลิแบบทำการผลิตเอง และเพียงพต่อการส่งออก จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.27 รองลงมาได้แก่ รับซื้อจากเกษตรกรท้องถิ่น พ่อค้า หรือโรงสีอื่นๆ จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.45 และทำการผลิตเอง และจัดหาสินค้าจากแหล่งอื่นๆ ด้วย จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.29 มีปริมาณการส่งออกมากกว่า 40 ตัน จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.94 รองลงมาได้แก่ 10-20 ตัน จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.65 21-30 ตัน จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.29 และ 31-40 ตัน จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.12 มีมูลค่าการส่งออกมากกว่า 2,000,000 บาท/ปี จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.82 รองลงมาได้แก่ มูลค่า 500,000 - 1,000,000 บาท/ปี จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.53 มูลค่า 1,000,001 -

1,500,000 บาท/ปี จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.49 และมูลค่า 1,500,001 - 2,000,000 บาท/ปี จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.16 มีรูปแบบการส่งออก คือ ส่งออกผ่านตัวแทนการส่งออก (Shipment Agent) จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.80 รองลงมาได้แก่ ดำเนินการส่งออกสินค้าเอง จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.20 รับชำระสินค้าด้วยเงินสด จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.02 รองลงมาได้แก่ รับชำระเงินล่วงหน้า (Advance payment) จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.78 และเรียกเก็บเงินผ่านธนาคาร (Bill of collection) จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.20 มีพนักงานฝ่ายส่งออกที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.10 รองลงมาได้แก่ 5-10 ปี จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.73 มากกว่า 15 ปี จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.12 และ 11-15 ปี จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.04 ตามลำดับ

2. ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ความพร้อมของกิจการในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ: กรณีศึกษา ผู้ส่งออกข้าวหอมมะลิจังหวัดชัยภูมิ โดยผู้วิจัยได้ทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโรงสีเอกชนผู้ผลิตแปรรูปข้าวหอมมะลิทั่วไปเพื่อส่งออก และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตและแปรรูปข้าวหอมมะลิอินทรีย์เพื่อส่งออก พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความพร้อมของปัจจัยในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศในแต่ละด้านของโรงสีเอกชนและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในระดับมาก ได้แก่ ด้านแรงจูงใจในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ รองลงมาได้แก่ ด้านความสามารถในการแข่งขันภายในประเทศ ด้านความมุ่งมั่นของผู้ประกอบการและผู้บริหารระดับสูง ด้านทักษะ ความรู้ และทรัพยากรขององค์กร ประสบการณ์และด้านการฝึกอบรมมาตรฐานผลิตภัณฑ์ในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศอยู่ในระดับปานกลาง (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความพร้อมของปัจจัยในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศในแต่ละด้านของโรงสีเอกชนและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

หัวข้อปัจจัย	ข้าวหอมมะลิทั่วไป		ข้าวหอมมะลิอินทรีย์		ภาพรวม		แปลผล
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านความสามารถในการแข่งขันภายในประเทศ	3.31	1.03	3.53	0.88	3.44	0.94	ปานกลาง
1.1 ความสามารถในการดำเนินการขายและกระจายสินค้าอย่างทั่วถึง	3.58	1.39	3.89	1.07	3.77	1.20	มาก
1.2 ผลผลิตที่มีลักษณะเด่นด้านราคา ด้านคุณภาพและมาตรฐานเมื่อเทียบกับกิจการของคู่แข่ง	3.53	0.87	3.74	0.86	3.66	0.86	มาก
1.3 กิจการของท่านมีการบริหารจัดการ	3.58	0.77	3.69	0.66	3.65	0.70	มาก

หัวข้อปัจจัย	ข่าวหอมมะลิ ทั่วไป		ข่าวหอมมะลิ อินทรีย์		ภาพรวม		แปลผล
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ							
1.4 กิจกรรมของท่านมีความคล่องตัวทางการเงิน (Cash Flow)	3.17	0.99	3.59	0.80	3.64	0.87	มาก
1.5 ระดับยอดขายมีระดับสูงกว่าคู่แข่งชั้นรายอื่นๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกัน	3.38	0.96	3.56	0.64	3.49	0.77	ปานกลาง
1.6 กิจกรรมเข้าสู่ระยะการเติบโตอย่างเต็มที่และมีผู้บริหารมืออาชีพเข้าร่วมกันทำงาน	3.16	1.26	3.48	0.99	3.35	1.10	ปานกลาง
1.7 ท่านมีทีมงานประกอบด้วยผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานและพนักงานรุ่นใหม่ที่มีความคิดสร้างสรรค์เข้าร่วมทีมเดียวกัน	3.05	0.91	3.28	0.92	3.19	0.91	ปานกลาง
1.8 ท่านเป็นผู้นำทางการตลาดในเขตพื้นที่โดยไม่มีคู่แข่งชั้นรายอื่นๆ ที่เหนือกว่า	3.00	1.14	3.24	0.95	3.15	1.02	ปานกลาง
1.9 ธุรกิจของท่านมีการเติบโตด้านยอดขายในช่วงระยะเวลา 2-3 ปีที่ผ่านมา	2.97	1.03	3.32	1.02	3.11	1.05	ปานกลาง
2. ด้านแรงจูงใจในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ	3.46	1.11	3.87	0.99	3.71	1.06	มาก
2.1 ท่านต้องการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศเพื่อพัฒนาด้านเทคโนโลยีและความรู้ของกิจการให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.78	1.11	4.26	0.81	4.07	0.96	มาก
2.2 ท่านต้องการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศเพื่อใช้ศักยภาพขององค์กรที่เหลืออยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.50	0.99	4.07	0.98	3.85	1.01	มาก
2.3 การส่งออกถือเป็นกลยุทธ์สำคัญของกิจการท่านในการขยายตลาดในระยะยาว	3.55	0.94	4.03	1.12	3.84	1.07	มาก
2.4 วัตถุประสงค์หลักในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศของกิจการเพื่อเพิ่มอัตราผลตอบแทน	3.55	1.23	3.93	1.19	3.78	1.21	มาก
2.5 การส่งออกถือเป็นกลยุทธ์หลักของกิจการท่านที่ต้องการขยายตัวไปยังตลาดต่างประเทศ	3.50	0.86	3.89	0.89	3.73	0.89	มาก
2.6 การทำธุรกิจระหว่างประเทศของท่านสามารถทำให้กิจการสามารถเพิ่ม	3.37	1.38	3.90	1.05	3.69	1.21	มาก

หัวข้อปัจจัย	ข่าวหอมมะลิ ทั่วไป		ข่าวหอมมะลิ อินทรีย์		ภาพรวม		แปลผล
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ประสิทธิภาพทางการแข่งขันให้เหนือกว่า คู่แข่งในตลาดได้							
2.7 แรงผลักดันในการเข้าสู่ตลาด ต่างประเทศเพื่อต้องการเพิ่มยอดขาย ภายในประเทศเท่านั้น	3.39	1.14	3.81	0.92	3.64	1.03	มาก
2.8 ท่านยินดีรับคำสั่งซื้อจากผู้ติดต่อ สอบถาม แม้ไม่ใช่ลูกค้าประจำ	3.15	1.31	3.97	0.98	3.63	1.18	มาก
2.9 ท่านต้องการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ เพื่อที่จะก้าวไปก่อนคู่แข่งรายอื่นๆ	3.30	1.17	3.72	1.03	3.55	1.10	มาก
2.10 วัตถุประสงค์ในการส่งออกของท่าน เพื่อต้องการให้กิจการมีรายได้อย่างสม่ำเสมอ จากสถานะที่เปลี่ยนแปลงของการแข่งขัน ภายในประเทศ	3.68	1.00	3.45	1.02	3.54	1.01	มาก
2.11 ท่านต้องการลดความเสี่ยงจากการ ดำเนินงานภายในประเทศโดยการส่งออก สินค้าไปขายยังต่างประเทศ	3.30	1.03	3.55	0.91	3.45	0.96	ปานกลาง
3. ด้านความมุ่งมั่นของผู้ประกอบการและ ผู้บริหารระดับสูง	3.20	1.06	3.62	0.98	3.45	1.03	ปานกลาง
3.1 ท่านต้องการเพิ่มกำไรและส่วนแบ่ง ทางการตลาดให้มากที่สุดจากการทำธุรกิจ ระหว่างประเทศ	3.67	1.03	4.07	0.87	3.91	0.95	มาก
3.2 กิจการของท่านมีการทำวิจัยทางการ ตลาด	3.33	1.33	3.78	0.97	3.60	1.14	มาก
3.3 ท่านกำหนดระดับการยอมรับความ เสี่ยงในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศที่จะส่งผล ต่อกำไรสุทธิและธุรกิจภายในประเทศได้ มากกว่า 20%	3.50	1.15	3.61	1.07	3.57	1.09	มาก
3.4 ท่านมีการตั้งเป้าหมายยอดขายไว้ในระดับสูง	3.10	1.21	3.86	0.79	3.55	1.04	มาก
3.5 ท่านและผู้บริหารระดับสูงของท่านมี การจัดสรรเวลาเพื่อการวางแผนการดำเนิน ธุรกิจระหว่างประเทศอย่างเหมาะสม	3.22	0.65	3.75	0.80	3.54	0.78	มาก
3.6 กิจการของท่านจ่ายค่าตอบแทนให้แก่	3.41	0.78	3.62	1.02	3.53	0.96	มาก

หัวข้อปัจจัย	ข่าวหอมมะลิ ทั่วไป		ข่าวหอมมะลิ อินทรีย์		ภาพรวม		แปลผล
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
พนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านธุรกิจระหว่างประเทศสูงกว่าค่าเฉลี่ยของพนักงานในอุตสาหกรรมเดียวกัน							
3.7 ท่านกำหนดระยะเวลาในการคืนทุนไว้นั้นที่สุด	3.44	1.04	3.54	1.07	3.50	1.05	มาก
3.8 ท่านได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายดำเนินการของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ	3.10	1.25	3.48	1.18	3.33	1.21	ปานกลาง
3.9 ท่านวางแผนประมาณการยอดขายในรอบ 2-3 ปีอย่างมีประสิทธิภาพ	3.25	1.02	3.34	0.90	3.31	0.94	ปานกลาง
3.10 ท่านวางแผนและจัดงบประมาณการส่งออกอย่างมีประสิทธิภาพ	2.79	1.08	3.55	0.95	3.25	1.06	ปานกลาง
3.11 ท่านมีการวางแผนด้านช่องทางการจัดจำหน่ายระยะเวลา 3-5 ปีโดยมีทั้งตัวแทนจำหน่ายและฝ่ายขายของบริษัท	2.74	1.05	3.48	1.09	3.19	1.12	ปานกลาง
3.12 ท่านมีการจัดเตรียมที่ปรึกษาทางกฎหมายเพื่อรองรับการทำข้อตกลงหรือสัญญาในการทำธุรกิจระหว่างประเทศ	2.88	1.05	3.33	1.04	3.16	1.06	ปานกลาง
4. ด้านทักษะ ความรู้ และทรัพยากรขององค์กร	2.91	1.17	3.46	1.07	3.23	1.15	ปานกลาง
4.1 กิจการของท่านมีการจัดทำงบประมาณการลงทุนดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศอย่างมีมาตรฐาน	3.28	0.96	3.67	0.96	3.51	0.97	มาก
4.2 กิจการของท่านใช้เงินทุนและเวลาเพื่อการส่งออกอย่างเพียงพอ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจภายในประเทศ	2.85	1.46	3.90	1.01	3.47	1.31	ปานกลาง
4.3 กิจการของท่านมีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากภายนอกเพื่อใช้ในธุรกิจการส่งออก	3.10	1.21	3.48	1.21	3.33	1.21	ปานกลาง
4.4 ท่านและบุคลากรของท่านมีความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีศุลกากรในการส่งออก	3.00	1.33	3.54	1.10	3.24	1.22	ปานกลาง
4.5 กิจการของท่านดำเนินการส่งออกอย่างสม่ำเสมอ	3.33	0.59	3.19	1.08	3.24	0.91	ปานกลาง

หัวข้อปัจจัย	ข้าวหอมมะลิ ทั่วไป		ข้าวหอมมะลิ อินทรีย์		ภาพรวม		แปลผล
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
4.6 ท่านและบุคลากรของท่านมีความรู้ ด้านผลิตภัณฑ์และกลยุทธ์ทางการตลาดของ คู่แข่งในตลาดต่างประเทศ	2.75	1.21	3.59	1.09	3.24	1.20	ปานกลาง
4.7 ท่านและบุคลากรของท่านมีข้อมูล อย่างเพียงพอในการดำเนินธุรกิจระหว่าง ประเทศ	2.90	1.17	3.31	1.00	3.14	1.08	ปานกลาง
4.8 ท่านและบุคลากรของท่านมีความรู้ เพียงพอเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลทางการค้า ระหว่างประเทศและการได้มาซึ่งข้อมูลต่างๆ	2.50	1.32	3.45	1.02	3.06	1.23	ปานกลาง
4.9 ท่านและบุคลากรของท่านมีความรู้ เพียงพอเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยน และ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการส่งออกสินค้ารวม ไปถึงระบบการจัดการทางการเงินในประเทศ นั้น ๆ	2.70	1.13	3.28	1.03	3.04	1.10	ปานกลาง
4.10 ท่านและบุคลากรของท่านมีความรู้ เพียงพอเกี่ยวกับข้อตกลงทางกฎหมายของ การทำธุรกิจกับคู่ค้าในต่างประเทศ	2.70	1.34	3.17	1.17	2.98	1.25	ปานกลาง
5. ด้านประสบการณ์และการฝึกอบรม	2.78	1.15	3.25	1.08	3.05	1.13	ปานกลาง
5.1 ท่านเคยมีโอกาสเข้าร่วมงานแสดง สินค้าอย่างสม่ำเสมอ	2.85	0.81	3.28	0.96	3.10	0.92	ปานกลาง
5.2 ท่านได้รับความรู้ด้านการบริหารธุรกิจ ระหว่างประเทศจากการเข้าร่วมสมาคมต่าง ๆ	2.95	1.28	3.50	1.07	3.26	1.18	ปานกลาง
5.3 ทีมผู้บริหารของกิจการท่านมีการ ฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการให้เกิด ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างและ ความสามารถในการเจรจาต่อรอง	2.89	1.15	3.31	1.04	3.15	1.09	ปานกลาง
5.4 ทีมผู้บริหารของกิจการท่านมี ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการส่งออกสินค้า อาทิ การขนส่ง ธนาคาร และกฎหมาย	2.85	0.81	3.28	0.96	3.10	0.92	ปานกลาง
5.5 ทีมผู้บริหารของกิจการท่านเคยได้รับ	2.50	1.28	3.54	1.07	3.10	1.26	ปานกลาง

หัวข้อปัจจัย	ชาวทอมมะลิ ทั่วไป		ชาวทอมมะลิ อินทรีย์		ภาพรวม		แปลผล
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
การฝึกอบรมเกี่ยวกับการดำเนินงาน เชิงลึกที่เพียงพอต่อการบริหารงาน							
5.6 คณะกรรมการหรือหุ้นส่วนของกิจการ ท่านมีประสบการณ์เกี่ยวกับธุรกิจส่งออก	2.80	1.32	3.32	1.31	3.10	1.32	ปานกลาง
5.7 ทีมผู้บริหารของกิจการท่านมีประสบ การณ์ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับ ชาวต่างชาติ	2.80	0.95	3.30	1.17	3.09	1.10	ปานกลาง
5.8 พนักงานในระดับปฏิบัติการของ กิจการท่านมีประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนิน ธุรกิจระหว่างประเทศ	2.80	1.11	3.26	0.94	3.06	1.03	ปานกลาง
5.9 ทีมผู้บริหารของกิจการท่านเคยทำงาน หรืออาศัยอยู่ในต่างประเทศ	2.89	1.20	2.93	1.04	2.91	1.09	ปานกลาง
5.10 ทีมผู้บริหารของกิจการท่านเคยศึกษา หรือเคยเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมระยะสั้นใน ต่างประเทศ	2.70	0.80	2.89	0.93	2.81	0.88	ปานกลาง
5.11 ทีมผู้บริหารของกิจการท่านมีทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศที่หลากหลาย	2.40	1.31	2.97	1.27	2.73	1.30	ปานกลาง
6. ด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ในการเข้าสู่ ตลาดต่างประเทศ	2.88	1.13	3.48	1.07	3.23	1.13	ปานกลาง
6.1 ผลิตภัณฑ์ของท่านมีการรับรอง มาตรฐานตามหลักสากล	3.25	1.37	3.79	1.21	3.57	1.29	มาก
6.2 ผลิตภัณฑ์ของท่านได้รับการคัดสรร หรือออกแบบอย่างเป็นพิเศษสำหรับกลุ่ม ลูกค้าในต่างประเทศ	3.15	1.35	3.71	0.98	3.48	1.17	ปานกลาง
6.3 ผลิตภัณฑ์ของท่านต้องได้รับการดูแล รักษาอย่างเป็นพิเศษ อาทิ การควบคุม ความชื้นหรืออุณหภูมิ	3.15	1.27	3.66	0.90	3.45	1.08	ปานกลาง
6.4 กิจการของท่านมีศักยภาพในการ ฝึกอบรมพนักงานขายให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับ ตัวผลิตภัณฑ์ เช่น ความเป็นมาและ คุณลักษณะของสินค้า	3.22	0.94	3.56	0.89	3.42	0.92	ปานกลาง
6.5 กิจการของท่านให้ความสำคัญแก่ตัว ผลิตภัณฑ์ในด้านคุณภาพและมาตรฐาน	3.15	1.04	3.52	0.95	3.37	0.99	ปานกลาง

หัวข้อปัจจัย	ข้าวหอมมะลิ ทั่วไป		ข้าวหอมมะลิ อินทรีย์		ภาพรวม		แปลผล
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
มากกว่าคู่แข่งรายอื่นๆ							
6.6 ผลิตรถยนต์มีความได้เปรียบด้านราคา เหนือกว่าคู่แข่งรายอื่นๆ	2.70	1.13	3.64	1.06	3.25	1.18	ปานกลาง
6.7 กิจกรรมของท่านมีศักยภาพด้านการ บริการหลังการขายให้แก่ลูกค้าในต่างประเทศ	2.74	1.19	3.52	1.24	3.21	1.27	ปานกลาง
6.8 ผลิตรถยนต์ของท่านมีต้นทุนการขนส่ง เพื่อการส่งออกที่สูงจนเกินไป	2.60	0.99	3.59	0.98	3.18	1.09	ปานกลาง
6.9 ตัวแทนจำหน่ายของกิจการท่านไม่มี ความจำเป็นต้องสำรองสินค้าคงคลังมาก จนเกินไป	3.00	0.97	3.23	1.14	3.14	1.07	ปานกลาง
6.10 ผลิตรถยนต์ของท่านมีเอกลักษณ์อัน โดดเด่น เหนือกว่าคู่แข่งในตลาด ต่างประเทศ	2.68	1.06	3.39	1.26	3.11	1.22	ปานกลาง
6.11 กิจกรรมของท่านมีความสามารถ เฉพาะ (Know how) ในการผลิตและการ ดำเนินงาน	2.61	1.04	3.41	1.05	3.09	1.10	ปานกลาง
6.12 ผลิตรถยนต์ของท่านต้องมีใบอนุญาต พิเศษ สำหรับการส่งออกไปขายยัง ต่างประเทศ	2.75	1.12	3.19	1.08	3.00	1.10	ปานกลาง
6.13 กิจกรรมของท่านมีการสนับสนุนค่า ใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาผลิตรถยนต์ มากกว่าคู่แข่งรายอื่นๆ	2.47	1.22	3.00	1.12	2.79	1.18	ปานกลาง

สรุป

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของการดำเนินการส่งออกข้าวหอมมะลิในจังหวัดยโสธร สรุปได้ว่า
องค์กรธุรกิจที่ดำเนินการส่งออกข้าวหอมมะลิในจังหวัดยโสธรประกอบไปด้วยกลุ่มโรงสีเอกชนและกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนเป็นประเภทธุรกิจในกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยส่งออกผ่านตัวกลางใน
หลายระดับ มีประสบการณ์การส่งออกน้อยกว่า 5 ปี มีปริมาณการส่งออกมากกว่า 20 ตันต่อปี มีมูลค่า
การส่งออกมากกว่า 2,000,000 บาทต่อปี มีการรับชำระราคาสินค้าโดยการโอนเงินผ่านทาง
ธนาคาร พนักงานส่งออกของกิจการมีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี

ด้านความพร้อมความพร้อมของกิจการในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ: กรณีศึกษา ผู้ส่งออกข้าวหอมมะลิจังหวัดยโสธร สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยด้านความพร้อมของผู้ประกอบการในการส่งออกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากได้แก่ ด้านแรงจูงใจในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ด้านความสามารถในการแข่งขันภายในประเทศด้านความมุ่งมั่นของผู้ประกอบการและผู้บริหารระดับสูงด้านทักษะ ความรู้ และทรัพยากรขององค์กรด้านประสบการณ์และการฝึกอบรมด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความพร้อมของกิจการในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ: กรณีศึกษา ผู้ส่งออกข้าวหอมมะลิจังหวัดยโสธร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ในการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศผู้ประกอบการหรือผู้บริหารควรทำความเข้าใจความพร้อมของกิจการตนเอง โดยการประเมินความพร้อมของธุรกิจในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ ของผู้ประกอบการธุรกิจข้าวหอมมะลิในจังหวัดยโสธร พบว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาถึงปัจจัยย่อยพบว่า ปัจจัยที่ผู้ประกอบการแสดงความคิดเห็นมากที่สุดได้แก่ ด้านความพร้อมในด้านแรงจูงใจในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศเนื่องจากความต้องการในการพัฒนาความรู้และเทคโนโลยีของกิจการ สอดคล้องกับ Bartlett and Ghoshal (2000) และ Mehran and Moini (1999) ซึ่งได้กล่าวว่า ธุรกิจขนาดย่อมควรส่งเสริมให้ความรู้ในการส่งออก การผลิต การตลาด การเงินและการบัญชี กิจกรรมการส่งออก เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการส่งออกให้กับผู้ประกอบการ ภาครัฐควรให้ความช่วยเหลือจัดหน่วยงานให้คำปรึกษาและสนับสนุน ส่วนธุรกิจขนาดกลาง ควรเตรียมความพร้อมและประมาณการในการส่งออกข้าวหอมมะลิไปประเทศคู่ค้าและส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยี ให้ความรู้เรื่องมาตรฐานในการผลิต การเงิน นอกจากนี้ ภาครัฐควรให้แนวทางในการส่งออกและแก้ไขปัญหา รวมทั้งประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริมการส่งออกและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และปัจจัยที่ผู้ประกอบการแสดงความคิดเห็นน้อยที่สุดได้แก่ด้านประสบการณ์และการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ: กรณีศึกษา ผู้ส่งออกข้าวหอมมะลิจังหวัดยโสธร จากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านความสามารถในการแข่งขันภายในประเทศ รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการขยายตัวของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในเขตพื้นที่จังหวัดยโสธร ทั้งกลุ่มโรงสีเอกชน และกลุ่มเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

2. ด้านแรงจูงใจในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ รัฐบาลควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบการส่งออก และส่งเสริมความรู้แก่ผู้ประกอบการในการทำการค้าระหว่างประเทศ ผลักดันให้สถานประกอบการมีการตรวจรับมาตรฐานการผลิตและการจำหน่ายที่เป็นสากล เช่น มาตรฐาน Good Manufacturing Practice (GMP) มาตรฐาน Hazard Analysis Critical Control

Point (HACCP) เพื่อสร้างมาตรฐานการผลิตเพื่อการเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และยกระดับคุณภาพของกิจการเพื่อใช้ในการแสวงหาช่องทางการตลาดในต่างประเทศ

3. ด้านความมุ่งมั่นของผู้ประกอบการและผู้บริหารระดับสูง ผู้ประกอบการหรือผู้บริหารควรวางแผนจัดการการดำเนินงานภายในองค์กรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ ได้แก่ จัดให้มีแผนกส่งออกสินค้าเพื่อจัดการการส่งออกสินค้า การวางแผนงบประมาณ และการวางแผนการขนส่งอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านทักษะ ความรู้ และทรัพยากรขององค์กร ผู้ประกอบการหรือผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้เพียงพอในการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ ได้แก่ ความรู้ด้านมาตรการทางภาษี ศุลกากรในการส่งออก ความรู้ด้านผลิตภัณฑ์และกลยุทธ์ทางการตลาดของคู่แข่งในตลาดต่างประเทศ ความรู้เกี่ยวกับแหล่งข้อมูลทางการค้าระหว่างประเทศและการได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ความรู้เกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการส่งออกสินค้า รวมไปถึงระบบการจัดการทางการเงินในประเทศนั้น ๆ ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงทางกฎหมายของการทำธุรกิจกับคู่ค้าในต่างประเทศ นอกจากนี้กิจการควรทำการส่งออกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเสริมสร้างทักษะและความสามารถในการดำเนินงานของพนักงานรวมถึงบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

5. ด้านประสบการณ์และการฝึกอบรม ผู้ประกอบการหรือผู้บริหารควรจัดให้มีการสร้างเสริมประสบการณ์ และให้การฝึกอบรมแก่บุคลากรให้เกิดความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ ได้แก่ การฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการให้เกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างและความสามารถในการเจรจาต่อรอง ประสบการณ์ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชาวต่างชาติ โดยการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนการเข้าร่วมสมาคมต่าง ๆ

6. ด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ ผู้ประกอบการหรือผู้บริหารควรให้ความสำคัญแก่ตัวผลิตภัณฑ์ในด้านคุณภาพและมาตรฐานมากกว่าคู่แข่งรายอื่น ๆ มีการวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตลอดจนการบริการด้านข้อมูลหลังการขายแก่ลูกค้าในต่างประเทศ

บรรณานุกรม

- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. [ม.ป.ป.]. *การส่งออกข้าวของไทย*. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2559, จาก http://www.thaifta.com/thaifta/portals/0/file/ascn_rice3.doc
- ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ. (2555). *การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Management)*. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดยโสธร. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาการพาณิชย์และสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดยโสธร*. ยโสธร: สำนักงาน. (เอกสารอัดสำเนา).
- Athanassiou, N., & Night, D. (2000). Internationalization tactic knowledge and the top management team of MNCs. *Journal of International Business Studies*, 31 (3), 471-478.
- Bartlett, C.A. & Ghoshal, S. (2000). *Transition management: Text, cases, and reading in cross-border management*. 3rd ed. Singapore: Irwin McGraw-Hill.
- Burpitt, W.J., & Rondinelli, D.A. (2000). Small firms motivation for exporting: To earn and learn. *Journal of Small Business Management*, 38 (4), 1-14.
- Carpenter, M.A., Sanders, W.G. & Gregerson, H. (2000). *International experience at the top makes a bottom lines difference*. *Human Resource Management*, 39(2-3), 277-285.
- Cavusgil, T.S., Knight, G. & Riesenburger, J.R. (2008). *International Business: the new realities*. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Diminatos, P., & Emmanuella, P. (2003). Theoretical foundations of an International entrepreneurial culture. *Journal of International Entrepreneurships*, 1 (2), 187-215.
- Holm-Olsen, F. (Ed.). (2009). *Best Practices in Determining Export Readiness*. Washington, D.C.: United State Agency International Development.
- Leonido, L., Katsikeas, C., & Piercy, N. (1998). Identifying managerial Influence on exporting: Past research and Future directions. *Journal of International Marketing*, 6(2), 74-103.
- Manolova, S.T., Bruce, C.G., & Piercy, N. (2002). Internationalization of small firm: international Factors revisited. *International Small Business Journal*, 20(1), 9-13.
- Mehran, J. & Moini, A.H. (1999). *Firm' export behavior*. *American Business Review*, 17 (1), 86-93.
- Simmonds, K., & Smith, H. (1968). The first export order: A marketing Innovation. *British Journal of Marketing*, 2 (2), 93-100.

- Westhead, P., Wright, M., &Ucbasaran, D. (2001). The Internationalization of new and small firms: A resource base view. *Journal of Business Venturing*, **16** (4), 333-358.
- Yip, G.S., Biscarri, G.,& Monti, J.A. (1999). The role of the internationalization process in the performance of newly internationalizing firms.*Journal of International Marketing*, 8 (3), 10-35.